

QUICKSCAN FLORA EN FAUNA
PROJECT ZORGWONINGEN WOLFEYNDE
TE BEEK
GEMEENTE BEEK

- ✿ Bodem
- ✿ Waterbodem
- ✿ Water
- ✿ Archeologie
- ✿ Ecologie
- ✿ Milieu

Ecologie

quickscan flora en fauna Project Zorgwoningen Wolfeynde te Beek in de gemeente Beek

Opdrachtgever	Maatschap Hoefnagels & Bas Bouw Euterpelaan 10 6411 BH Heerlen
Project	BEE.HOE.ECO1
Rapportnummer	11013022
Status	Eindrapportage
Datum	27 januari 2011
Vestiging	Boxmeer
Opsteller	Ir. J. Mos
Paraaf	
Kwaliteitscontrole	Ing. M. Koen
Paraaf	

Kwaliteitszorg

Econsultancy is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Het NGB is een vereniging van ecologische advies- en onderzoeksbureaus die werkt aan de kwaliteit van advisering gericht op natuur, landschap, water, milieu en ruimte en die de belangen behartigt van groene adviesbureaus. Het Netwerk hanteert een gedragscode die opdrachtgevers en andere belanghebbenden een basis biedt om de leden aan te spreken op de kwaliteit van hun werk.

Betrouwbaarheid

Dit onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd conform de toepasselijke en van kracht zijnde regelgeving ten aanzien van natuurwetgeving. Het onderzoek betreft een momentopname en geeft een inschatting van de geschiktheid van de onderzoekslocatie voor beschermde soorten. Het incidenteel voorkomen van beschermde soorten is echter nooit met zekerheid te voorspellen. Econsultancy accepteert derhalve op voorhand geen aansprakelijkheid ten aanzien van mogelijke beslissingen die de opdrachtgever naar aanleiding van het door Econsultancy uitgevoerde onderzoek neemt.

INHOUDSOPGAVE

1.	INLEIDING	1
2.	GEBIEDSBESCHRIJVING	1
2.1	Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving.....	1
2.2	Ligging ten opzichte van beschermde gebieden	2
2.3	Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie en voorgenomen ingrepen.....	2
3.	ONDERZOEKSMETHODIEK	3
4.	TOEPASSING VAN DE NATIONALE NATUURWETGEVING	3
4.1	Inleiding	3
4.2	Flora- en faunawet.....	4
4.3	Algemene zorgplicht	5
4.4	Gebiedsbescherming.....	5
5.	ONDERZOEKSRESULTATEN	5
5.1	Vogels	5
5.2	Vleermuizen.....	6
5.3	Overige zoogdieren	8
5.4	Amfibieën, reptielen en vissen.....	8
5.5	Libellen en dagvlinders	9
5.6	Vaatplanten.....	9
5.7	Gebiedsbescherming.....	10
6.	TOETSING AAN WET- EN REGELGEVING	10
7.	CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN	12

BIJLAGEN:

1. - Topografische ligging van de locatie
- 2a. - Locatieschets/luchtfoto
- 2b. - Foto's onderzoekslocatie
3. - Geraadpleegde bronnen
4. - Natuurwetgeving en beleid

1. INLEIDING

Econsultancy heeft van Maatschap Hoefnagels & Bas Bouw opdracht gekregen voor het uitvoeren van een quickscan flora en fauna ten behoeve van het Project Zorgwoningen Wolfeynde te Beek in de gemeente Beek.

De quickscan flora en fauna is uitgevoerd in het kader van een bestemmingsplanwijziging.

De quickscan flora en fauna heeft als doel in te schatten of er op de onderzoekslocatie planten- en diersoorten aanwezig of te verwachten zijn die volgens de Flora- en faunawet een beschermde status hebben en die mogelijk verstoring kunnen ondervinden door de voorgenomen ingreep. Tevens wordt beoordeeld of de voorgenomen ingreep invloed kan hebben op gebieden die volgens overige natuurwetgeving zijn beschermd, of deel uitmaken van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) of de Provinciale Ontwikkelingszone Groen (POG).

Het onderzoek is uitgevoerd middels het verrichten van een veldbezoek en een bureauonderzoek. Op deze wijze is inzicht verkregen in de aanwezigheid van geschikt habitat en de daarbij te verwachten beschermde soorten, gesitueerd op of nabij de onderzoekslocatie.

De quickscan flora en fauna is een toets van de ecologische potenties van de onderzoekslocatie en kan niet gezien worden als volwaardig ecologisch onderzoek. Er zijn in dit onderzoek geen uitgebreide inventarisaties uitgevoerd naar soorten en soortgroepen. Een ecologische inventarisatie beslaat meerdere veldbezoeken gedurende de voor de soort(groep) meest gunstige periode van het jaar.

Econsultancy is lid van de branchevereniging "Netwerk Groene Bureaus" en werkt volgens de door het Netwerk opgestelde gedragscode en protocollen. In dat kader verklaart Econsultancy ten behoeve van de onderzoekslocatie niet eerder betrokken te zijn geweest voor ecologische advisering of ecologisch onderzoek.

Voor zover bij de opdrachtgever bekend, is er niet eerder ecologisch onderzoek op de onderzoekslocatie uitgevoerd.

2. GEBIEDSBESCHRIJVING

2.1 Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving

De onderzoekslocatie ($\pm 1.500 \text{ m}^2$) betreft de bebouwing en het buitenterrein van de voormalige sigarenfabriek Hennekens aan het Wolfeynde en de Stationstraat, in de kern van Beek in de gemeente Beek (zie bijlage 1).

Volgens de topografische kaart van Nederland, kaartblad 68 D (schaal 1:25.000), zijn de coördinaten van het midden van de onderzoekslocatie $X = 183.565$, $Y = 327.943$. De onderzoekslocatie is gelegen in het kilometerhok 183/327.

De onderzoekslocatie (zie figuur 1) is bebouwd met een hoofdgebouw (nr. 1), bekend als de voormalige sigarenfabriek, een aanbouw van leegstaande winkelpanden en opslag (nr. 2) en enkele garages (nr.3). Het hoofdgebouw is leegstaand en voorzien van een dakpannendak. De bijgebouwen hebben een platdak. Op het buitenterrein staan enkele carnavalswagens en containers opgesteld. Langs de randen van het perceel zijn enkele bomen en struikvegetatie aanwezig. De directe omgeving van de onderzoekslocatie bestaat voornamelijk uit bebouwing, de kern van Beek.

figuur 1 schematische begrenzing onderzoekslocatie Bron: Bingmaps.com

In bijlage 2a is de huidige situatie op een luchtfoto weergegeven. Bijlage 2b bevat enkele foto's van de onderzoekslocatie.

2.2 Ligging ten opzichte van beschermde gebieden

Natura 2000

De onderzoekslocatie is niet gelegen binnen de grenzen, of in de directe nabijheid van een gebied dat aangewezen is als Natura 2000. Het meest nabijgelegen Natura 2000-gebied, Bunder- en Elsloërbos, bevindt zich op circa 2 km afstand ten westen van de onderzoekslocatie.

Ecologische Hoofdstructuur

De meest nabijgelegen EHS-onderdelen bevinden zich circa 500 m ten zuiden van de onderzoekslocatie, buiten de bebouwde kom van Beek. Het betreft hier onder ander het bosperceel gelegen tussen de Kasteel Genbroekstraat en de Molensteeg.

Provinciale Ontwikkelingszone Groen (POG)

Het gebied maakt geen onderdeel uit van de POG. Het meest nabijgelegen onderdeel van de POG is gelegen ten zuiden van de bebouwde kom van Beek, op circa 500 meter afstand van de onderzoekslocatie.

2.3 Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie en voorgenomen ingrepen

De initiatiefnemer is voornemens een zorgcomplex te realiseren. Het zorgcomplex zal bestaan uit 4 zorgclusters en 30 zorgunits. De cliënten zullen bestaan uit mensen met een meervoudige handicap en mensen met een psychogeriatrische aandoening.

Ten behoeve van de nieuwbouw zal het hoofdgebouw, de voormalige sigarenfabriek, worden gerenoveerd. De naastgelegen aanbouw en garages zullen worden gesloopt.

3. ONDERZOEKSMETHODIEK

Het veldbezoek is afgelegd op 19 januari 2011. Tijdens dit veldbezoek is de gehele onderzoekslocatie, alsmede de directe omgeving onderzocht. Gedurende het veldbezoek is gelet op de mogelijke aanwezigheid van beschermde en bedreigde soorten op basis van het aanwezige habitat.

Aan de hand van verspreidingsatlassen en andere standaardwerken is nagegaan welke bijzondere planten- en diersoorten er voor kunnen komen op de onderzoekslocatie. Verder zijn toegankelijke gegevens van natuur- en soortbescherming organisaties gebruikt en zijn gegevens van de provincie Limburg geraadpleegd. Een overzicht van de geraadpleegde bronnen is weergegeven in bijlage 3.

Verspreidingsgegevens van soorten zijn veelal weergegeven op kilometerhokniveau (1 x 1 kilometer) of op uurhokniveau (5 x 5 kilometer). Aangezien met de schaal van kilometerhokken of uurhokken een groter gebied wordt beschouwd dan alleen de onderzoekslocatie, betekent dit niet dat de kritische soorten ook daadwerkelijk voorkomen binnen de begrenzing van de onderzoekslocatie. Verder zijn sommige verspreidingsgegevens niet erg actueel. Dit betekent dat de meest recente verspreidingsgegevens reeds verouderd kunnen zijn. De meeste te gebruiken gegevens vormen daarom geen uitsluitel over het aantal soorten en type waarneming van een soort in het betreffende gebied, maar enkel een indicatie over het voorkomen.

4. TOEPASSING VAN DE NATIONALE NATUURWETGEVING

4.1 Inleiding

Zorg voor alle inheemse planten- en diersoorten en voor de natuurlijke rijkdommen van gebieden wordt gegarandeerd door de naleving van de wet- en regelgeving ten aanzien van natuur en milieu. De instrumenten die deze bescherming mogelijk maken, zijn op Europees niveau vertaald in Natura 2000. De Europese wetgeving ten aanzien van de soortbescherming is in Nederland vertaald in de Flora- en faunawet. De gebiedsbescherming is vastgelegd in de gewijzigde Natuurbeschermingswet 1998. Hiermee heeft Nederland de Europese wetgeving in de nationale wetgeving verankerd.

Door in de planfase van een (bouw)project of ruimtelijke ontwikkeling rekening te houden met het eventueel voorkomen van beschermde planten- en diersoorten kan effectief worden omgegaan met de aanwezigheid van een beschermde soort. Een dreigende overtreding van de Flora- en faunawet kan zo snelesignaleerd en in veel situaties voorkomen worden. Vervolgens kan er accuraat actie ondernomen worden om zodoende de overlevingskansen en migratiemogelijkheden van een beschermde soort in het betreffende gebied geen blijvende schade toe te brengen.

Om alle gebieden met elkaar te verbinden en om uitwisseling en verspreiding van soorten mogelijk te maken, wordt er in Nederland gewerkt aan de realisatie van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Verder worden diverse Rode lijsten van bedreigde soorten gehanteerd bij beoordelingen voor de aanwijzing van bescherming en compensatie.

In dit hoofdstuk wordt een korte toelichting gegeven ten aanzien van potentiële overtredingen van de Flora- en faunawet bij de meest voorkomende soorten en soortgroepen. In bijlage 4 wordt een nadere toelichting gegeven omtrent de wet- en regelgeving ten aanzien van natuur.

4.2 Flora- en faunawet

Voor de Flora- en faunawet geldt dat vaste rust- en verblijfplaatsen van bepaalde soorten zijn beschermd. De Flora- en faunawet maakt onderscheid in drie beschermingscategorieën. Iedere categorie heeft zijn eigen ontheffingsmogelijkheden en toetsingscriteria. Bij een quickscan flora en fauna wordt in beeld gebracht of er vaste rust- of verblijfplaatsen aanwezig zijn van de soorten uit de verschillende beschermingscategorieën. Vervolgens wordt beoordeeld of de voorgenomen ingreep verstorend werkt. Broedvogels en vleermuizen zijn soortgroepen uit de strengste beschermingscategorie. Voor de overige soortgroepen is de beschermingsstatus afhankelijk van de soort.

Broedvogels

Alle broedende inheemse vogels en hun nesten zijn wettelijk beschermd en vallen onder de strikt beschermde klasse (soorten tabel 3). De Flora- en faunawet regelt onder meer de bescherming van vogels in het broedseizoen: het verstoren van broedende vogels en jongen, of het vernielen van nesten en eieren is verboden. In de meeste gevallen is een overtreding gemakkelijk te voorkomen door de werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren of de broedgelegenheid buiten het broedseizoen te verwijderen.

Nesten van huismus, steenuil, sperwer, ransuil, kerkuil, boomvalk, buizerd, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, havik, ooievaar, oehoe, roek, slechtvalk, wespendif en zwarte wouw zijn het gehele jaar beschermd. Het betreffen soorten uit de beschermingscategorieën 1 t/m 4 van de aangepaste beoordeling ontheffing ruimtelijke ingrepen (bron: Dienst Regelingen, 25 augustus 2009). De nestplaats, bomengroep of boomholte van een deel van deze soorten worden ook buiten het broedseizoen gebruikt. Een ander deel van deze soorten maken enkel gebruik van door andere vogelsoorten gemaakte nestgelegenheid, of maken ieder jaar gebruik van hetzelfde nest (of dezelfde nestlocatie). Daarnaast is er een aantal soorten waarvan de nesten niet jaarrond beschermd zijn, ondanks dat de soort ieder jaar op dezelfde plek terugkeert om te broeden (beschermingscategorie 5). Van deze soorten wordt verondersteld dat ze over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen. Voorwaarde hierbij is dat er in de directe omgeving wel geschikt habitat aanwezig is. Voorbeelden hiervan zijn spechtensoorten, huiszwaluw, boerenzwaluw, ekster, bosuil, torenvalk en holenbroeders als boomkruiper, koolmees en bonte vliegenvanger. Nestlocaties van soorten uit de beschermingscategorie 5 zijn in uitzonderlijke gevallen ook buiten het broedseizoen beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen.

Vleermuizen

Alle in Nederland voorkomende vleermuissoorten genieten zowel binnen de Flora- en faunawet als binnen de Natuurbeschermingswet een strikte bescherming. Alle vleermuissoorten staan vermeld in bijlage IV van de Europese Habitatrichtlijn. Dit betekent dat ze beschermd zijn tegen verstoring van vaste rust- en verblijfplaatsen. Onder deze vaste rust- en verblijfplaatsen wordt verstaan: "het gehele systeem waarvan een populatie gebruik maakt tijdens de jaarcyclus van de soort". Dit houdt in dat niet alleen alle verblijfplaatsen maar ook de verbindingen hiertussen (vliegroutes) en de foerageergebieden bescherming genieten.

Vleermuizen zijn streng beschermd omdat dat ze erg kwetsbaar zijn. De afgelopen vijftig jaar zijn sommige soorten erg zeldzaam geworden of geheel verdwenen. Wanneer overwinterende dieren worden verstoord, is de kans groot dat ze sterven omdat ze dan teveel van hun vetreserve gebruiken. Maar al te vaak worden bomen gekapt en oude gebouwen gerenoveerd of gesloopt. Als zich hierin een vleermuiskolonie bevindt, heeft dat grote gevolgen voor de vleermuisstand in de wijde omgeving. Omdat ze meestal maar één jong per jaar krijgen, kan herstel erg lang duren. Vleermuizen kunnen zelf geen verblijfplaatsen maken en zijn dus afhankelijk van bestaande verblijfplaatsen. Daarnaast hebben ingrepen in het landschap ook negatieve gevolgen doordat foerageergebieden en vliegroutes, waar vleermuizen jaren achtereen gebruik van maken, verdwijnen.

De impact die een ingreep kan hebben verschilt sterk per situatie en per soort waardoor meestal gedetailleerde gegevens nodig zijn om een passend advies te geven.

4.3 Algemene zorgplicht

De algemene zorgplicht houdt in dat een ieder die redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen nadelige gevolgen voor de fauna kunnen ontstaan, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten of maatregelen te nemen om de nadelige gevolgen te voorkomen. Zo kan er bijvoorbeeld rekening worden gehouden met amfibieën en kleine zoogdieren worden wanneer materialen en houtstapels, waaronder de dieren verblijven, worden verwijderd. Indien er aanleiding is maatregelen te nemen ten aanzien van de zorgplicht, zal dat voor de betreffende soortgroep worden aangegeven.

4.4 Gebiedsbescherming

De quickscan flora en fauna toetst voornamelijk aan de Flora- en faunawet. Indien een plangebied in of nabij een gebied is gelegen dat tot de EHS behoort of onder de Natuurbeschermingswet valt, dient te worden bepaald of er een effect valt te verwachten. Bij een toetsing aan de Natuurbeschermingswet spelen vaak andere facetten mee, zoals de aanwezige doelsoorten en kernwaarden van het betreffende beschermde gebied.

5. ONDERZOEKSRESULTATEN

5.1 Vogels

Broedvogels

De provincie Limburg (bron: www.limburg.nl) heeft alle broedvogelsoorten verdeeld over groepen met verschillende natuurwaarde. Aan de landelijk ernstig bedreigde soorten, de Rode Lijstsoorten, wordt de grootste waarde toegekend, gevolgd door kritische soorten (aandachtsoorten), schaarse soorten en algemene soorten. De groep "algemene soorten" bevat ook soorten die niet op de Rode Lijst staan vermeld en/of waarvan het nest jaarrond beschermd is, zoals bijvoorbeeld huismus, ringmus, gierzwaluw, huiszwaluw en boerenzwaluw. Het betreft moeilijk te onderzoeken soorten, waarbij de waarde van de verkregen gegevens in geen verhouding staat tot de inspanningen die nodig zijn voor het verzamelen van goede gegevens. Van deze soorten worden geen kwantitatieve gegevens verzameld, wel wordt onderzocht of ze in een kilometerhok voorkomen.

Binnen de kilometerhokken, waarin de onderzoekslocatie is gelegen, zijn in 2008 broedgevallen van 19 voor Limburg "Schaarse soorten" gekarteerd. Hieronder vallen 3 "aandachtsoorten" waaronder de "Rode lijstsoorten" grauwe vliegenvanger en groene specht. Onder de categorie "algemene soorten" zijn binnen het betreffende kilometerhok in totaal 24 broedvogelsoorten waargenomen, waaronder de "Rode Lijstsoort" boerenzwaluw en huismus. De gekarteerde territoria hebben geen betrekking op de onderzoekslocatie zelf.

Doordat het veldbezoek buiten het broedseizoen heeft plaatsgevonden kunnen geen harde uitspraken worden gedaan over het wel of niet voorkomen van broedvogels op de onderzoekslocatie.

Het hoofdgebouw is voorzien van een dakpannen dak. Derhalve is niet uitgesloten dat huismus van de onderzoekslocatie gebruik maakt als broedlocatie. Het nest en daarmee indirect het leefgebied van huismus is jaarrond beschermd (beschermingscategorie 1). Doordat geschikt openingen en daarmee nestmogelijkheden voor gierzwaluw ontbreken is het voorkomen van deze jaarrond beschermde soort op de onderzoekslocatie niet te verwachten.

Het hoofdgebouw is toegankelijk voor broedvogels. In openingen en nisjes kunnen soorten als merel, huismus en zwarte roodstaart nestgelegenheid vinden. Tijdens het veldbezoek is hier slechts één nestrest van een lijsterachtige aangetroffen. Doordat de zolder in kader van veiligheidsoverwegingen niet kon worden betreden, zijn mogelijk andere aanwezige nestresten gemist. Nestlocaties van zwarte roodstaart zijn in uitzonderlijke gevallen ook buiten het broedseizoen beschermd. Het betreft een soort uit de beschermingscategorie 5. Gelet op de aanwezigheid van voldoende alternatieve nestlocaties in de directe omgeving, is jaarrond bescherming in dit geval niet aan de orde.

De aanbouwen van het hoofdgebouw hebben een platdak waarbij tevens geschikt nestmogelijkheden ontbreken. De aanbouwen zijn dan ook ongeschikt voor broedvogels. Door de aanwezigheid van bomen en struiken zijn de randen van het buitenterrein geschikt als nestlocatie voor algemene broedvogels, zoals merel en roodborst. Tijdens het veldbezoek is hier tevens het nest van een ekster aangetroffen. Ook voor deze categorie 5-soort geldt dat er in de omgeving voldoende alternatieve nestgelegenheden aanwezig zijn waardoor in dit geval het betreffende nest geen jaarronde bescherming geniet. Er zijn geen aanwijzingen gevonden die er op duiden dat het buitenterrein wordt gebruikt door andere vogelsoorten uit categorie 1 t/m 5.

Voor de te verwachten broedvogels (uitgezonderd huismus) op de onderzoekslocatie geldt dat, indien de werkzaamheden buiten het broedseizoen worden uitgevoerd, geen overtredingen plaats zullen vinden met betrekking tot broedvogels. Er wordt in de Flora- en faunawet geen vaste periode gehanteerd voor het broedseizoen. Globaal wordt voor het broedseizoen de periode maart tot half augustus aangehouden. Het (laten) uitvoeren van een controle op de aanwezigheid van een broedgeval voor aanvang van de werkzaamheden en het ongeschikt maken voor broedvogels voor aanvang van het broedseizoen, kan voorkomen dat er onnodige vertraging van de plannen en verstoring van broedvogels plaatsvindt. Geldend is echter de aanwezigheid van een broedgeval op het moment van ingrijpen.

Slaapplaatsen

Sommige vogelsoorten zoals houtduif, kauw en huismus, maar ook ransuilen, maken vooral buiten het broedseizoen gebruik van gemeenschappelijke slaapplaatsen. Meestal wordt hierbij beschutting gezocht in de vorm van dichte begroeiing, hoge bomen, of de veiligheid van open water. Er zijn geen indicaties dat op de onderzoekslocatie een gemeenschappelijke slaapplaats aanwezig is.

5.2 Vleermuizen

Volgens het cursusdictaat "Vleermuizen en Planologie" (Limpens *et al.*, 2010) is de onderzoekslocatie gelegen in een gebied waar topografisch gezien de volgende vleermuissoorten potentieel kunnen voorkomen: gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis, laatvlieger, gewone grootoorvleermuis, grijze grootoorvleermuis, franjestaart, ingekorven vleermuis, meervleermuis, baardvleermuis, watervleermuis, Bechstein's vleermuis en Brandt's vleermuis.

Volgens de gegevens van het Natuurhistorisch Genootschap Limburg en de Zoogdiervereniging (Huijzen *et al.*, 2010) zijn in de periode van 1994 tot 2007 binnen enkele kilometers van de onderzoekslocatie baardvleermuis, watervleermuis, meervleermuis, gewone grootoorvleermuis, gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis en laatvlieger waargenomen.

Verblijfplaatsen op de onderzoekslocatie

Het hoofdgebouw is voorzien van een toegankelijke grote open zolder met houten balken (figuur 2 en 3) en is hierdoor potentieel geschikt als verblijfplaats voor een soort als gewone grootoorvleermuis. Doordat de zolder in de winter geen blijvend constante temperatuur heeft wordt deze naar verwachting niet gebruikt als winterverblijf. Het is echter niet op voorhand uit te sluiten de zolder een functie heeft als zomer-, kraam- of paarverblijf of zwermplaats voor gewone grootoorvleermuizen.

De overige delen van het hoofdgebouw, evenals de naastgelegen garages zijn, ongeschikt voor vleermuizen door het ontbreken van openingen die leiden tot de spouwmuur of andere ruimtes waar vleermuizen gebruik van kunnen maken als vaste rust- of verblijfplaats. De buitenzijde van de aanbouwen zijn voorzien van een betimmering. Aan de onderzijde hiervan is een opening aanwezig waardoor vleermuizen als gewone dwergvleermuizen toegang hebben tot de holle ruimtes achter de betimmering. Tijdens het veldbezoek zijn de ruimtes door middel van een endoscoop geïnspecteerd op de aanwezigheid van vleermuizen. Deze zijn niet aangetroffen. Echter is het niet uit te sluiten dat vleermuizen op een ander moment in het seizoen wel gebruik maken van deze potentiële verblijfplaatsen.

figuur 2 en 3 potentiële verblijfplaatsen voor vleermuizen op de onderzoekslocatie

Een aanvullend onderzoek binnen het geschikte seizoen dient meer uitsluitsel te geven over het gebruik van de zolder in het hoofdgebouw door gewone grootoorvleermuis en de aanbouwen door gewone dwergvleermuis.

Verblijfplaatsen buiten de onderzoekslocatie

Het is door de onderlinge afstand tot de aangrenzende bebouwing niet aannemelijk dat er in de directe invloedssfeer van de onderzoekslocatie potentiële verblijfplaatsen aanwezig zijn die negatieve invloed kunnen ondervinden van de werkzaamheden.

Foeragerende vleermuizen

Het hoofdgebouw zal gebruikt kunnen worden door mogelijk aanwezige of in de omgeving verblijvende vleermuizen om te foerageren. Het overige deel van de onderzoekslocatie zal marginaal worden gebruikt. De plannen zullen geen aantasting van belangrijk foerageerhabitat vormen. Door de voorgenomen ingreep zal het aanbod van foerageermogelijkheden niet in het geding komen. Tijdens en na de werkzaamheden zal er voldoende geschikt foerageergebied aanwezig blijven. Daarnaast is in de directe omgeving meer geschikt foerageerhabitat voor vleermuizen aanwezig.

Vliegroutes

Vleermuizen maken veelal gebruik van lijnvormige (donkere) landschapselementen als houtsingels, beken en lanen om zich te verplaatsen tussen verblijfplaatsen en foerageergebieden. Doordat dergelijke lijnvormige elementen ontbreken op de onderzoekslocatie, worden er geen potentiële vliegroutes verstoord.

5.3 Overige zoogdieren

Volgens de gegevens van de Natuurhistorisch Genootschap Limburg en de Zoogdierverseniging (Hui-zenga *et al.*, 2010) zijn in de periode van 1994 tot 2007 binnen enkele kilometers van de onder-zoekslocatie de volgende streng beschermde grondgebonden zoogdieren waargenomen: waterspits-muis, veldspitsmuis, steenmarter, das en eekhoorn.

De onderzoekslocatie vormt geschikt habitat voor met name voor steenmarter. Voor deze soort geldt geen vrijstelling van de Flora- en faunawet; de verblijfplaatsen zijn het gehele jaar beschermd. Deze soort komt in de omgeving veelvuldig voor. Steenmarters gebruiken hooizolders, loze ruimtes onder het dak, schuurtjes en dergelijke, als verblijfplaats. Een steenmarter heeft binnen zijn territorium ver-scheidene verblijfplaatsen. Tijdens het veldbezoek zijn diverse oude latrines (uitwerpselen, figuur 4) en oude prooiresten in het hoofdgebouw aangetroffen die duiden op een voormalig gebruik van de onderzoekslocatie als vaste rust- of verblijfplaats door deze soort. Gelet op het ontbreken van verse uitwerpselen en prooiresten kan worden gesteld dat de onderzoekslocatie ten tijde van het veldbe-zoek niet in gebruik was door steenmarter. Indien steenmarter in de nabije toekomst van de onder-zoekslocatie gebruik maakt, dienen maatregelen te worden genomen om verstoring van de soort te voorkomen.

figuur 4 oude uitwerpselen van steenmarter op de onderzoekslocatie

Het voorkomen van andere zoogdieren is tijdens het veldbezoek niet vastgesteld en op basis van het aanwezige habitat en de ligging van de onderzoekslocatie in de kern van Beek, uitgesloten. Voor een incidenteel op het buitenterrein te verwachten soort als egel geldt in het kader van de Flora- en fau-nawet bij ruimtelijke ontwikkeling een vrijstelling. Het is echter in het kader van de algemene zorg-plicht wel noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor de aanwezige individuen en al het redelij-kerwijs mogelijke dient gedaan te worden om het doden of verwonden van individuen te voorkomen.

Er zijn in het kader van de algemene zorgplicht geen specifieke maatregelen nodig.

5.4 Amfibieën, reptielen en vissen

Volgens de gegevens van het Natuurhistorisch Genootschap Limburg (Buggenum *et al.*, 2008), zijn binnen enkele kilometers van de onderzoekslocatie de volgende soorten waargenomen: vuursala-mander, alpenwatersalamander, kleine watersalamander, gewone pad, rugstreppad, bastaardkikker, bruine kikker, meerkikker, hazelworm en levendbarende hagedis.

De onderzoekslocatie vormt door de aanwezige bebouwing en verharding en het ontbreken van ge-schikte ruigtevegetatie en andere beschuttingsmogelijkheden geen geschikt landhabitat voor amfibie-en.

Doordat wateroppervlakten als beken, sloten en poelen op de onderzoekslocatie ontbreken is het voorkomen van vissen en de aanwezigheid van voortplantingsmogelijkheden voor amfibieën op de locatie uit te sluiten. De incidentele aanwezigheid van een algemene soort als gewone pad of bruine kikker is echter nooit volledig uit te sluiten. Voor deze soorten geldt een algehele vrijstelling van de Flora- en faunawet bij ruimtelijke ontwikkelingen. De algemene zorgplicht blijft echter wel van kracht.

Reptielen stellen specifieke eisen aan het habitat die betrekking hebben op verschillende factoren. Op de onderzoekslocatie is geen geschikt habitat voor reptielen aanwezig zodat de aanwezigheid van een populatie van een streng beschermde reptielensoorten is uitgesloten.

5.5 Libellen en dagvlinders

Libellen en juffers hebben oppervlaktewater nodig ter voortplanting. Gezien het ontbreken hiervan op de onderzoekslocatie is het uitgesloten dat deze soortgroep zich in de huidige situatie op de onderzoekslocatie kan vestigen.

Beschermde dagvlinders stellen specifieke eisen aan het voortplantingshabitat met waard- en nectarplanten. Het is uitgesloten dat er binnen de onderzoekslocatie geschikt habitat aanwezig is voor een (deel)populatie van een beschermde vlindersoort.

5.6 Vaatplanten

De provincie Limburg heeft alle gekarteerde plantensoorten verdeeld over groepen met verschillende natuurwaarde. Aan beschermde soorten (Flora- en faunawet soorten) wordt de grootste waarde toegekend, gevolgd door bedreigde soorten (Limburgse Lijstsoorten) en schaarse soorten. Volgens de kartering 1994-1997 en 2008, zijn binnen de betreffende kilometerhokken 139 schaarse soorten, waarvan 72 Limburgse Lijstsoorten, waargenomen. Er zijn 10 soorten gekarteerd voor welke een bij wet beschermde status geldt. Het betreft hier de tabel 1-soorten brede wespenorchis, gewone vogelmelk, grote kaardenbol, kleine maagdenpalm, slanke sleutelbloem en de tabel 2-soorten daslook, maretak, tongvaren, wilde herfsttijloos en wilde marjolein. Voor de soorten uit tabel 1 van de Flora- en faunawet, geldt een algehele vrijstelling met betrekking tot de ruimtelijke ontwikkelingen die plaats zullen vinden op de onderzoekslocatie. Voor tabel 2-soorten geldt geen vrijstelling. De karteringen hebben geen betrekking op de onderzoekslocatie of de directe omgeving.

Tijdens het veldbezoek zijn aan de oostzijde van de aanbouwen circa 30 exemplaren van tongvaren (zie figuur 5) en 2 exemplaren steenbreekvaren (zie figuur 6) aangetroffen. Daarnaast werden nog enkele losse exemplaren tongvaren elders in en om de bebouwing aangetroffen. Het gaat hier om tabel 2 soorten waarvoor geen vrijstelling geldt. Voor vaatplanten uit tabel 2 geldt dat, indien bij mogelijk verlies van vaatplanten gedurende een ingreep, maatregelen genomen kunnen worden om de functie van groeiplaats voor de soort te behouden geen ontheffing noodzakelijk is in kader van de Flora- en faunawet.

Aangezien het overige deel van de onderzoekslocatie voornamelijk bestaat uit bebouwing en erf, is het niet te verwachten dat er overige beschermde of zeldzame plantensoorten op de locatie te vinden zijn. De aanwezigheid van water, de zuurgraad van de bodem, de beschikbare hoeveelheid voedingsstoffen, de hoeveelheid zonlicht en de antropogene beïnvloeding bepalen in hoeverre een groeiplaats voor een bepaalde plant geschikt is. Ondanks dat de quickscan heeft plaatsgevonden buiten de geschikte periode voor het waarnemen van vaatplanten zijn vanwege de specifieke eisen die de meeste beschermde soorten stellen aan de groeiomstandigheden, overige beschermde vaatplanten op de onderzoekslocatie niet te verwachten.

figuur 5 tongvaren

figuur 6 steenbreekvaren

5.7 Gebiedsbescherming

De quickscan flora en fauna toetst voornamelijk aan de Flora- en faunawet. Indien een plangebied in of nabij een gebied is gelegen dat tot de EHS of POG behoort of onder de Natuurbeschermingswet valt, dient te worden bepaald of er een effect valt te verwachten. Bij een toetsing aan de Natuurbeschermingswet spelen vaak andere facetten mee, zoals de aanwezige doelsoorten en kernwaarden van het betreffende beschermde gebied.

Er liggen in de directe omgeving van de onderzoekslocatie geen beschermende gebieden die behoren tot Natura 2000. Negatieve effecten op Natura 2000-gebieden, door de ingreep op de onderzoekslocatie, zijn derhalve uitgesloten. Initiatiefnemers van ingrepen binnen de EHS en POG dienen de effecten van de ingreep op kernkwaliteiten en omgevingscondities te onderzoeken. De onderzoekslocatie zelf behoort niet tot de Ecologische Hoofdstructuur, waardoor geen onderzoeksverplichting is op de effecten van de ingreep op de kernkwaliteiten van het aangrenzende EHS-gebied. De EHS en POG zullen derhalve niet worden aangetast door de herbestemming van de onderzoekslocatie.

6. TOETSING AAN WET- EN REGELGEVING

Broedvogels

Doordat het hoofdgebouw potentieel geschikt is als nestlocatie voor huismus dient, in verband met de jaarrond beschermde status, de functie van de nestlocatie behouden te blijven. Het dak zal geheel gerenoveerd worden waardoor sprake is van een tijdelijk verlies van een vaste rust- of verblijfplaats. Om een inschatting te maken van deze tijdelijke verstoring dient gedurende het broedseizoen aanvullend onderzoek te worden verricht. Tijdens het aanvullende onderzoek zal worden gekeken naar het aantal broedparen dat gebruik maakt van de bebouwing en zal een omgevingscheck worden uitgevoerd naar 'uitwijkmogelijkheden' voor eventuele huismussen naar overige in de omgeving aanwezige geschikte nestlocaties. Op deze wijze kan worden ingeschat in hoeverre sprake is van verstoring van huismus, of er sprake is van een overtreding van de Flora- en faunawet en, indien noodzakelijk, hoe deze overtreding te voorkomen is door het treffen van mitigerende maatregelen.

Ontheffingen op verbodsbepalingen ten aanzien van vogelsoorten waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn worden alleen nog verleend op basis van een wettelijk belang uit de Vogelrichtlijn. Ruimtelijke ontwikkeling valt niet onder een dergelijk belang. Door het treffen van maatregelen zal de functionaliteit van een rust- of verblijfplaats behouden moeten blijven. De maatregelen, vastgelegd in een activiteitenplan, kunnen vooraf bij Dienst Regelingen ter goedkeuring worden voorgelegd, middels een ontheffingsaanvraag.

Vleermuizen

Het hoofdgebouw is voorzien van een toegankelijke grote open zolder met houten balken en is hierdoor potentieel geschikt als verblijfplaats voor een soort als gewone grootoorvleermuis. De buitenzijde van de aanbouwen zijn voorzien van een betimmering. Aan de onderzijde hiervan is een opening aanwezig waardoor vleermuizen als gewone dwergvleermuizen toegang hebben tot de holle ruimtes achter de betimmering. Het is derhalve niet op voorhand uit te sluiten dat de bebouwing op de onderzoekslocatie een verblijffunctie heeft voor vleermuizen. Een aanvullend onderzoek binnen het geschikte seizoen dient meer uitsluitsel te geven over het gebruik van de zolder in het hoofdgebouw door gewone grootoorvleermuis en de aanbouwen door gewone dwergvleermuis. Vervolgens dient te worden vastgesteld of er overtredingen plaats zullen vinden bij de uitvoering van het project.

Ontheffingen op verbodsbepalingen ten aanzien van vleermuizen worden alleen nog verleend op basis van een wettelijk belang uit de Habitatrichtlijn. Ruimtelijke ontwikkeling valt niet onder een dergelijk belang. Door het treffen van maatregelen zal de functionaliteit van een rust- of verblijfplaats behouden moeten blijven. De maatregelen, vastgelegd in een activiteitenplan, kunnen vooraf bij Dienst Regelingen ter goedkeuring worden voorgelegd, middels een ontheffingsaanvraag.

Steenmarter

De bebouwing op de onderzoekslocatie is geschikt als verblijfplaats voor steenmarter. Tijdens het veldbezoek zijn in het hoofdgebouw diverse oude uitwerpselen en prooiresten aangetroffen die duiden op voormalig gebruik van de onderzoekslocatie door deze soort. Het is niet uitgesloten dat steenmarter in de toekomst wederom gebruik zal gaan maken van de onderzoekslocatie. Een inspectie voorafgaand aan de start van de werkzaamheden dient hierover uitsluitsel te geven. Indien de soort aanwezig is dient te worden bepaald of er door de ingreep sprake is van verstoring en, indien noodzakelijk, dienen maatregelen te worden getroffen om overtreding van de Flora- en faunawet te voorkomen.

Tongvaren en Steenbreekvaren

Tijdens het veldbezoek zijn op de onderzoekslocatie de tabel 2-soorten tongvaren en steenbreekvaren aangetroffen. Voor vaatplanten uit tabel 2 geldt dat, indien bij mogelijk verlies van vaatplanten gedurende een ingreep, maatregelen genomen kunnen worden om de functie van groeiplaats voor de soort te behouden geen ontheffing noodzakelijk is in kader van de Flora- en faunawet. Door het transplanteren van de aanwezige tongvarens en steenbreekvarens naar een nieuwe groeilocatie blijft de functie van de (huidige) groeiplaats behouden. Door het treffen van deze maatregelen komt de gunstige staat van instandhouding van de soort niet in het geding en is derhalve geen sprake van overtreding van de Flora- en faunawet bij het uitvoeren van de voorgenomen ingreep op de onderzoekslocatie. Ontheffing in kader van Flora- en faunawet is in dit geval niet aan de orde. De maatregelen dienen wel te worden vastgelegd in een activiteitenplan/werkprotocol.

7. CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

Econsultancy heeft in opdracht van Maatschap Hoefnagels & Bas Bouw een quickscan flora en fauna uitgevoerd ten behoeve van het Project Zorgwoningen Wolfeynde te Beek in de gemeente Beek.

De quickscan flora en fauna is uitgevoerd in het kader van een bestemmingsplanwijziging.

Voorgenomen ingreep:

Ten behoeve van de realisatie van een zorgcomplex zal het hoofdgebouw, de voormalige sigarenfabriek, worden gerenoveerd. De naastgelegen aanbouw en garages zullen worden gesloopt en beplanting worden verwijderd.

Waarnemingen en te verwachten soorten:

Het hoofdgebouw is potentieel geschikt als nestlocatie voor soorten als huismus, zwarte roodstaart en merel. De beplanting aan de perceelsranden onderkomen kan bieden aan broedvogels als merel, ekster en roodborst. Een verblijfsfunctie voor vleermuizen van de zolder in het hoofdgebouw en de holle ruimtes achter de betimmering van de aanbouw zijn op voorhand niet uitgesloten. Hoofdzakelijk het hoofdgebouw zal gebruikt kunnen worden door mogelijk aanwezige of in de omgeving verblijvende vleermuizen om te foerageren. Het hoofdgebouw is geschikt als verblijfplaats voor steenmarter, tijdens het veldbezoek zijn oude uitwerpselen en prooiresten aangetroffen. Incidenteel kunnen algemene soorten als egel, gewone pad en bruine kikker op het buitenterrein worden aangetroffen. Tijdens het veldbezoek zijn op de onderzoekslocatie de tabel 2-soorten tongvaren en steenbreekvaren aangetroffen.

Voor de overige soorten uit de verschillende soortgroepen vormt de onderzoekslocatie geen geschikt habitat of zijn deze op grond van bekende verspreidingsgegevens of het ontbreken van verblijfsindicaties niet te verwachten.

Maatregelen ter voorkoming van overtredingen van de Flora- en faunawet:

Indien werkzaamheden buiten het broedseizoen wordt verwijderd, zullen geen overtredingen van de Flora- en faunawet plaatsvinden met betrekking tot broedvogels (uitgezonderd huismus). Het (laten) uitvoeren van een controle op de aanwezigheid van een broedgeval voor aanvang van de werkzaamheden kan eveneens voorkomen dat er onnodige vertraging van de plannen en versterking van broedvogels (uitgezonderd huismus) plaatsvindt.

Door de aanwezige steenbreekvarens en tongvarens te transplanteren naar een nieuwe groeilocatie komt de gunstige staat van instandhouding van de soort niet in het geding en is derhalve geen sprake van overtreding van de Flora- en faunawet bij het uitvoeren van de voorgenomen ingreep op de onderzoekslocatie. Ontheffing in kader van Flora- en faunawet is in dit geval niet aan de orde. De maatregelen dienen wel te worden vastgelegd in een activiteitenplan/werkprotocol.

Algemene zorgplicht:

Voor algemeen voorkomende grondgebonden zoogdieren en amfibieën geldt de algemene zorgplicht, die er ondermeer in voorziet dat al het redelijkerwijs mogelijke dient te worden gedaan om het doden van individuen te voorkomen. Er zijn in het kader van de algemene zorgplicht geen speciale maatregelen nodig.

Gebiedsbescherming:

De EHS zal niet worden aangetast door de herbesteding van de onderzoekslocatie. Externe werking op overige beschermde natuurgebieden (Natura 2000) is niet aan de orde.

Noodzaak tot nader onderzoek:

Huismus

Een aanvullend onderzoek naar huismus dient uit te wijzen hoeveel broedparen gebruik maken van de bebouwing. Daarnaast dient een omgevingscheck te worden uitgevoerd naar 'uitwijkmogelijkheden' voor eventuele huismussen naar overige in de omgeving aanwezige geschikte nestlocaties.

Vleermuizen

Het gebruik van de zolder door (grootoor)vleermuizen en de betimmering van de aanbouwen door gewone dwergvleermuizen kan niet op voorhand worden uitgesloten. Nader onderzoek binnen het geschikte seizoen dient hierover uitsluitel te geven.

Steenmarter

Het toekomstig gebruik van de bebouwing op de onderzoekslocatie door steenmarter is niet uitgesloten. Een inspectie voorafgaand aan de start van de werkzaamheden dient hierover uitsluitel te geven. Indien de soort aanwezig is dient te worden bepaald of er door de ingreep sprake is van verstoring en, indien noodzakelijk, dienen maatregelen te worden getroffen om overtreding van de Flora- en faunawet te voorkomen.

Noodzaak aanvraag ontheffing Flora- en faunawet artikel 75c:

Huismus

Indien uit aanvullend onderzoek blijkt dat op de onderzoekslocatie huismussen waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn aanwezig zijn, treden er door de voorgenomen werkzaamheden mogelijk overtredingen op ten aanzien van de Flora- en faunawet. Ontheffingen op verbodsbepalingen ten aanzien van vogelsoorten waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn worden alleen nog verleend op basis van een wettelijk belang uit de Vogelrichtlijn. Ruimtelijke ontwikkeling valt niet onder een dergelijk belang. Door het treffen van maatregelen zal de functionaliteit van een rust- of verblijfplaats behouden moeten blijven. De maatregelen, vastgelegd in een activiteitenplan, kunnen vooraf bij Dienst Regelingen ter goedkeuring worden voorgelegd, middels een ontheffingsaanvraag.

Vleermuizen

Indien uit aanvullend onderzoek blijkt dat zich op de onderzoekslocatie een vaste rust- of verblijfplaats van vleermuizen bevindt, treden er door de voorgenomen sloop mogelijk overtredingen op ten aanzien van de Flora- en faunawet. Ontheffingen van verbodsbepalingen ten aanzien van vleermuizen worden alleen nog verleend op basis van een wettelijk belang uit de Habitatrichtlijn. Ruimtelijke ontwikkeling valt niet onder een dergelijk belang. Door het treffen van maatregelen zal de functionaliteit van een rust- of verblijfplaats behouden moeten blijven. De maatregelen, vastgelegd in een activiteitenplan kunnen vooraf bij Dienst Regelingen ter goedkeuring worden voorgelegd, middels een ontheffingsaanvraag.

Steenmarter

Indien gedurende het aankomende seizoen de bebouwing wederom wordt bewoond door steenmarter dienen maatregelen te worden getroffen om de functionaliteit van deze verblijfplaats te behouden. De maatregelen, vastgelegd in een activiteitenplan kunnen vooraf bij Dienst Regelingen ter goedkeuring worden voorgelegd, middels een ontheffingsaanvraag.

Tabel I geeft een samenvatting van de te verwachten verstoring en de te nemen vervolgstappen.

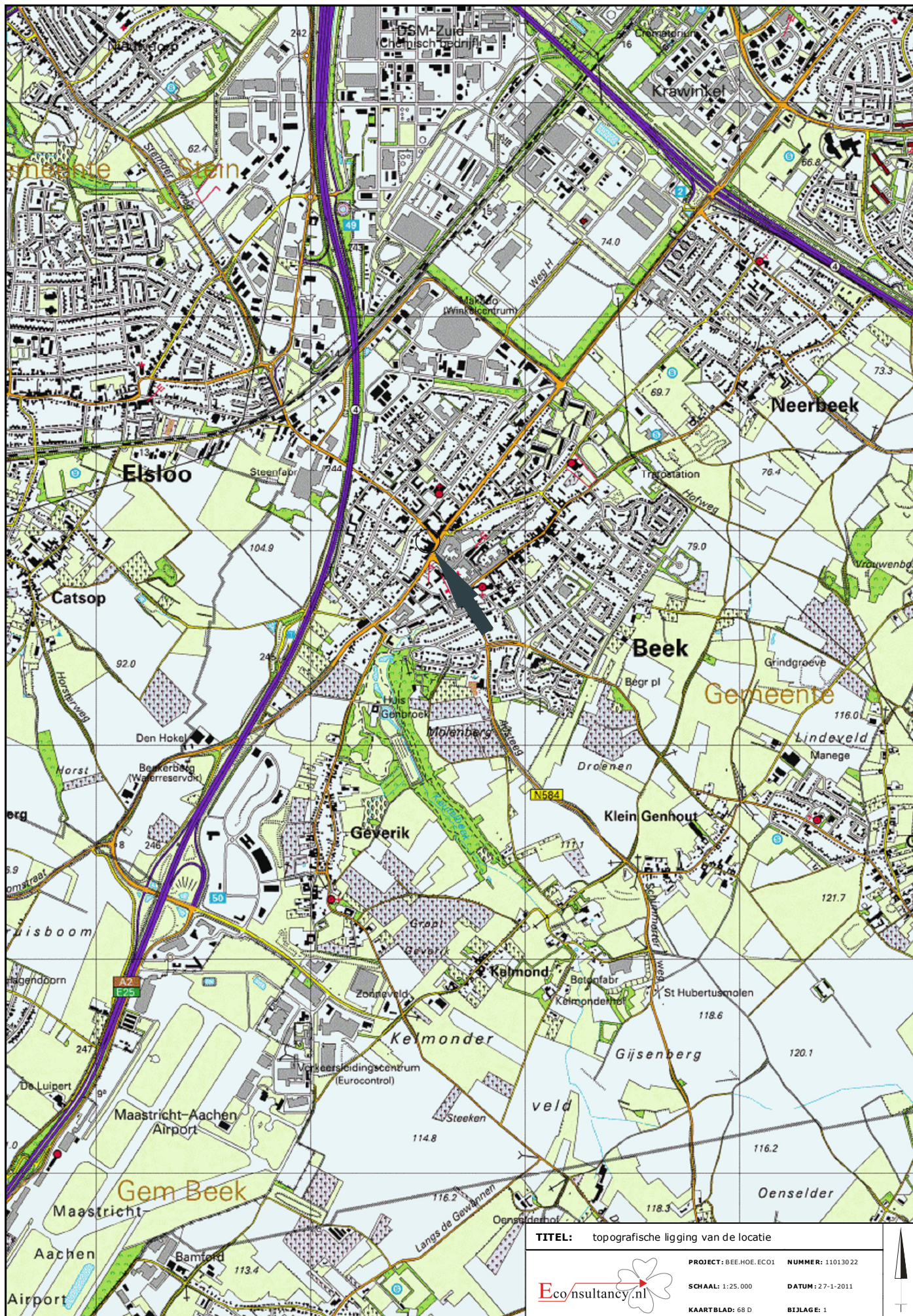
Aanbeveling:

Gierzwaluw is op de onderzoekslocatie niet als broedvogel aangetroffen. De directe omgeving is echter potentieel geschikt als leefgebied. De soort staat onder druk door steeds verder afnemende broedgelegenheid. Met een geringe inspanning, bijvoorbeeld door het plaatsen van gierzwaluwnestkasten op de te realiseren nieuwbouw, kan de onderzoekslocatie deel gaan uitmaken van het broedbiotoop van beide soorten. Gelet op het steeds verder verdwijnen van broedgelegenheid van deze soort kan deze relatief eenvoudige maatregel een positief effect op de soort in de omgeving hebben.

Tabel I. Overzicht te verwachten verstoring en te nemen vervolgstappen

Soortgroep		Ingrep verstoring	Nader onderzoek	Ontheffings- aanvraag (*)	Bijzonderheden / opmerkingen
Broedvogels	algemeen	tijdens broedseizoen	nee	nee	verwijderen van nestgelegenheden buiten het broedseizoen uitvoeren, controle op aanwezigheid broedgeval voor aanvang werkzaamheden
	jaarrond beschermd	mogelijk	ja ¹	nee ²	¹ onderzoek naar gebruik hoofdgebouw en directe omgeving door huismus, ² afhankelijk van resultaten nader onderzoek
Vleermuizen	verblijfplaatsen	mogelijk	ja ¹	nee ²	¹ onderzoek naar gebruik hoofdgebouw en aanbouw door gewone grootoorvleermuis en gewone dwergvleermuis, ² afhankelijk van resultaten nader onderzoek
	foerageergebied	nee	nee	nee	-
	vliegroutes	nee	nee	nee	-
Grondgebonden zoogdieren		nee	ja ¹	nee ²	¹ inspectie steenmarter voorafgaand aan werkzaamheden, ² afhankelijk van resultaten inspectie, aandacht voor zorgplicht bij incidentele algemene soort
Amfibieën		nee	nee	nee	aandacht voor zorgplicht bij incidentele algemene soort
Reptielen		nee	nee	nee	-
Vissen		nee	nee	nee	-
Libellen en dagvlinders		nee	nee	nee	-
Vaatplanten		ja	nee	nee ¹	¹ indien transplantatie werkzaamheden tav steenbreekvaren en tongvaren worden uitgevoerd en maatregelen worden vastgelegd in een activiteitenplan/werkprotocol

* Ontheffingen van verbodsbepalingen ten aanzien van vleermuizen of broedvogels worden alleen nog verleend op basis van een wettelijk belang uit de Habitatrichtlijn of Vogelrichtlijn. Ruimtelijke ontwikkeling valt niet onder een dergelijk belang. Door het treffen van maatregelen zal de functionaliteit van een rust- of verblijfplaats behouden moeten blijven. De maatregelen, vastgelegd in een activiteitenplan kunnen vooraf door Dienst Regelingen ter goedkeuring worden voorgelegd, middels een ontheffingsaanvraag.

Bijlage 2b Foto's onderzoekslocatie

Foto 1. Noordoostzijde hoofdgebouw, voormalige sigarenfabriek te Beek.

Foto 2. Buitenterrein onderzoekslocatie.

Bijlage 2b Foto's onderzoekslocatie

Foto 3. Betimmeringen buitenzijde aanbouw.

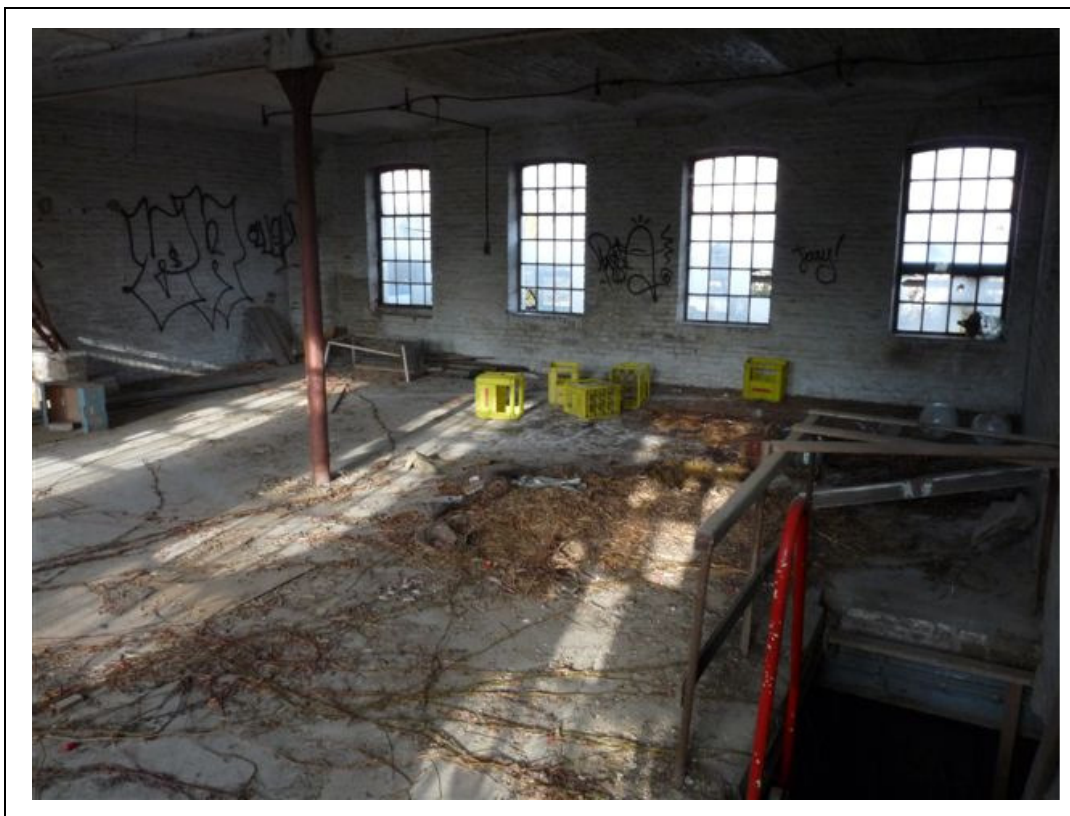

Foto 4. Binnenzijde eerste verdieping hoofdgebouw.

Bijlage 2b Foto's onderzoekslocatie

Foto 5. Binnenzijde tweede verdieping hoofdgebouw.

Foto 6. Zuidwest aanzicht hoofdgebouw.

Bijlage 3 Geraadpleegde bronnen

LITERATUUR

- Akkermans R.W., Pahlplatz R.A.J., Veling K. (2001). "Dagvlinders in Limburg, verspreiding en ecologie 1990-1999". Stichting Natuurpublicaties Limburg, Maastricht.
- Buggenum, H.J.M. van, R.P.G. Geraerds & A.J.W. Lenders (redactie), 2009. Herpetofauna van Limburg. Verspreiding en ecologie van amfibieën en reptielen in de periode 1980 - 2008. Stichting Natuurpublicaties Limburg, Maastricht.
- Creemers, R.C.M. & J.J.C.W. van Delft (RAVON)(redactie) 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland. - Nederlandse Fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.
- Crombaghs B.H.J.M., Akkerman R.W., Gubbels R.E.M.B., Hoogerwerf G. 2000. Vissen in Limburgse Beken. De verspreiding en ecologie van vissen in stromende wateren in Limburg. Stichting Natuurpublicaties Limburg, Maastricht.
- Dienst Regelingen, Aangepaste beoordeling ontheffing ruimtelijke ingrepen Flora- en faunawet, augustus 2009.
- Herder, J.E., A. van Diepenbeek, R.C.M. Creemers, 2009. Verspreidingsonderzoek reptielen en amfibieën 2008. Stichting RAVON, Nijmegen. Rapport 2009-03.
- Heusden, W.R.M. van & Vreugdenhil, S.J., 2008. Handreiking Flora- en faunawet. Dienst Landelijk Gebied.
- Huizinga, C.E., R.W. Akkermans, J.C. Buys, J. van der Coelen, H. Morelissen & L.S.G.M. Verheggen 2010, Zoogdieren van Limburg, verspreiding en ecologie in de periode 1980-2007. Stichting Natuurpublicaties Limburg, Maastricht.
- Hustings F., van der Coelen J., van Noorden B., Schols R. & Voskamp P. 2006. Avifauna van Limburg. Stichting natuurpublicaties Limburg, Maastricht.
- Limpens, H., Regelink, J. & Koelman, R. (2010). Vleermuizen en planologie. Zoogdierverseniging.
- SOVON Broedvogelonderzoek Nederland 2002. Atlas van de Nederlandse broedvogels 1998-2000. Nederlandse fauna 5. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey-Nederland, Leiden.

INTERNET

- www.limburg.nl (natuurgegevens provincie Limburg)
- www.minInv.nl (natuurwetgeving)
- www.ravon.nl (soortgegevens amfibieën, reptielen en vissen)
- www.telmee.nl (waarnemingen van vrijwilligers)
- www.vlinderstichting.nl (soortgegevens vlinders en libellen)
- www.waarneming.nl (waarnemingen van vrijwilligers)
- www.zoogdieratlas.nl (verspreidingsgegevens zoogdieren)
- www.zoogdierverseniging.nl (soortgegevens zoogdieren)

Bijlage 4 Natuurwetgeving en beleid

Flora- en faunawet

De Europese natuurwetgeving is in Nederland, op het gebied van de soortbescherming, uitgewerkt in de Flora- en faunawet. Deze wet heeft tot doel alle in Nederland in het wild voorkomende planten- en diersoorten te beschermen en in stand te houden. Om dit doel te bereiken, bevat de wet een aantal verbodsbepalingen (zie tabel I). Hierbij wordt het zogenaamde “nee, tenzij...” principe gehanteerd. Dit wil zeggen dat activiteiten met een (potentieel) schadelijk effect op beschermde soorten in principe verboden zijn (“nee”). Van dit verbod kan echter onder voorwaarden (“tenzij”) afgeweken worden door ontheffingen of vrijstellingen. Onder “activiteiten” worden alle activiteiten in het kader van de ruimtelijke ontwikkeling of inrichting, bestendig beheer en onderhoud en bestendig gebruik verstaan. Voorbeelden hiervan zijn de sloop van gebouwen, de ontwikkeling van woonwijken en bedrijventerreinen, dempen van wateren, maar ook natuurontwikkelingsprojecten. Alle activiteiten moeten getoetst worden op hun effecten op aanwezige en mogelijk aanwezige beschermde planten- diersoorten.

Tabel I. Verbodsbepalingen Flora- en faunawet

Artikel 8	Het is verboden planten, behorende tot een beschermde inheemse plantensoort, te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.
Artikel 9	Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.
Artikel 10	Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, opzettelijk te verontrusten.
Artikel 11	Het is verboden nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

Tabel II. Soortbeschermingscategorieën Flora- en faunawet

De Flora- en faunawet maakt onderscheid in een drietal beschermingscategorieën. Iedere categorie heeft zijn eigen ontheffingsmogelijkheden en toetsingscriteria. Voor vogels is een aparte categorie.

Tabel 1 algemeen beschermde soorten
Voor de soorten in Tabel 1 van de Flora- en faunawet geldt, bij ruimtelijke ontwikkeling en inrichting, bestendig beheer en onderhoud en bestendig gebruik, een vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet. Voor deze activiteiten hoeft geen ontheffing in het kader van artikel 75 aangevraagd te worden. Voorbeelden zijn: ree, haas, konijn, egel, bruine kikker, gewone pad, wijngaardslak, brede wespenorchis, grote kaardenbol
Tabel 2 overige beschermde soorten
Voor de soorten in Tabel 2 van de Flora- en faunawet dient bij overtreding van de verbodsbepalingen een ontheffing aangevraagd te worden. Echter indien er volgens een door het ministerie van LNV goedgekeurde gedragscode gewerkt wordt, geldt er bij ruimtelijke ontwikkeling en inrichting, bestendig beheer en onderhoud en bestendig gebruik, een vrijstelling van de verbodsbepalingen en hoeft er geen ontheffing aangevraagd te worden. De ontheffingaanvraag wordt getoetst aan het criterium ‘doet geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding van de soort’ (‘lichte toets’). Voorbeelden zijn: eekhoorn, steenmarter, kleine modderkruiper, gele helmbloem, steenbreekvaren, tongvaren
Tabel 3 strikt beschermde soorten
Voor de soorten van Tabel 3 van de Flora- en faunawet dient bij overtreding van de verbodsbepalingen bij alle activiteiten (waaronder ruimtelijke ontwikkeling en inrichting) een ontheffing aangevraagd te worden. In een zeer beperkt aantal gevallen kan er op basis van een door het ministerie van LNV goedgekeurde gedragscode een vrijstelling verleend worden voor de ontheffingsverplichting bij een zeer beperkt aantal activiteiten. De ontheffingaanvraag wordt getoetst aan een drietal criteria (uitgebreide toets). Bij de uitgebreide toets dient aan alle afzonderlijke criteria te worden voldaan. De criteria zijn als volgt: de activiteiten of werkzaamheden doen geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding van de soort, er is geen andere bevredigende oplossing (alternatief) voor de geplande activiteiten of werkzaamheden, die minder schade oplevert voor de betreffende soort en er moet sprake zijn van een bij de wet genoemd belang. Voorbeelden zijn: das, waterspitsmuis, alle vleermuissoorten, rugstreeppad, boomkikker, kamsalamander

Tabel II (vervolg). Soortbeschermingscategorieën Flora- en faunawet

Vogels
Voor vogels geldt dat er altijd een ontheffing aangevraagd dient te worden. Indien activiteiten plaatsvinden waarbij verbodsbepalingen worden overtreden ten aanzien van (broed)vogels dient er een uitgebreide toets, zoals beschreven bij Tabel 3 Flora- en faunawet toegepast te worden. Indien er gewerkt wordt volgens een door het ministerie van LNV goedgekeurde gedragscode is het mogelijk dat er geen ontheffing aangevraagd hoeft te worden bij bestendig gebruik en onderhoud, bestendig beheer en ruimtelijke ontwikkeling en inrichting. Bij broedvogels kan een overtreding in de meeste gevallen gemakkelijk voorkomen worden door de werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren.

Tabel III. Algemene Zorgplicht

Algemene Zorgplicht (artikel 2)
Een belangrijk uitgangspunt binnen de Flora- en faunawet is dat op elke burger de plicht rust om voldoende zorg in acht te nemen voor alle in het wild levende planten en dieren en hun directe leefomgeving. Dit houdt in dat iedereen zich dient in te spannen om de nadelige gevolgen voor een soort te voorkomen, te beperken of ongedaan te maken. De zorgplicht is ten alle tijden van toepassing, ook al vindt er geen overtreding van een verbodsbepaling plaats.

Natuurbeschermingswet

De Natuurbeschermingswet 2005 heeft tot doel bijzondere natuurgebieden in Nederland te beschermen en in stand te houden. De wet omvat onder andere de richtlijnen van de Europese Habitat- en Vogelrichtlijn ten aanzien van gebiedsbescherming. Doordat de Habitatrichtlijn en de Vogelrichtlijn beide zijn opgenomen in de Natura 2000 wetgeving, zullen de termen “habitatrichtlijn-gebied” en “vogelrichtlijngebied” komen te vervallen. De betreffende gebieden worden momenteel opgenomen en aangewezen als Natura 2000 gebieden. Natura 2000 is een samenhangend netwerk van beschermde natuurgebieden op het grondgebied van de Europese Unie. Handelingen die een negatieve invloed hebben op gebieden die binnen dit netwerk vallen, worden slechts onder strikte voorwaarden toegestaan. Een vergunning is vereist. Door middel van het Nederlandse vergunningsstelsel wordt een zorgvuldige afweging gewaarborgd. De vergunningen zullen beoordeeld en afgegeven worden door het ministerie van LNV (via Dienst Regelingen) of door de provincie. In de aankomende jaren zullen voor alle gebieden beheerplannen opgesteld worden. Tot die tijd zal er echter per project beoordeeld moeten worden of er nadelige effecten te verwachten zijn voor een beschermd gebied.

Ecologische hoofdstructuur (EHS)

De Nederlandse Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is een netwerk van gebieden dat planten- en diersoorten in staat stelt zich door en tussen verschillende natuurgebieden te verplaatsen. Het netwerk moet voorkomen dat planten en dieren in geïsoleerde gebieden uitsterven en dat gebieden hun ecologische waarde verliezen. De EHS is onderdeel van een Europees ecologisch netwerk en bestaat uit kerngebieden (in Nederland de Natura-2000 gebieden, Beschermde Natuurmonumenten en de Wetlands) of verweven gebieden (gericht op de verweving van landbouw, wonen en natuur) die onderling verbonden worden door ecologische verbindingzones. Ecologische verbindingzones zijn stroken en stukjes natuur die de verspreid liggende natuurgebieden met elkaar verbinden. Op deze manier kunnen dieren en planten zich van het ene naar het andere leefgebied verplaatsen. Met name de kleine populaties die met uitsterven worden bedreigd, blijven hierdoor levensvatbaar. Negatieve invloed op de werking van een verbinding of aantasting van een verbinding dient vermeden en gecompenseerd te worden zodat het netwerk niet verslechtert.

Rode Lijsten

In opdracht van het ministerie van LNV zijn voor diverse soortgroepen zogenaamde Rode Lijsten samengesteld. Deze Rode Lijsten vermelden van welke soorten het voortbestaan in Nederland bedreigd wordt. Op deze manier geven de lijsten een indicatie van het belang van aanwezige planten en dieren in een gebied voor het behoud van de hele populatie. In door het ministerie van LNV opgestelde soortbeschermingsplannen wordt aangegeven welke maatregelen genomen moeten worden om het voortbestaan van deze soorten te waarborgen. Deze soortbeschermingsplannen worden door diverse provincies gehanteerd voor het opstellen van compensatieverplichtingen.